

A hazai nyomtatott kartondoboz csomagolóanyagok számokban

Fábián Endre PhD

c. egyetemi docens

Folytatva a hazai nyomdaipar teljesítményének elemzését, ebben a tanulmányban a hazai karton csomagolóanyag gyártás számai kerülnek terítékre. Azaz pontosítanék a megnevezésen, hiszen a termékdíj törvény által meghatározott nomenklatúra alapján ezek csomagolóeszközök. Idézve az előző cikkből: „A csomagolóanyag elnevezés helyett bevezették a csomagolószer elnevezést, ami a csomagolóeszköz (a közvetlen a csomagolásra felhasználható anyag), a csomagolóanyag (a csomagolóeszköz előállítására alkalmas anyag), valamint a csomagolási segédanyag (a csomagolóeszköz eredetileg önállóan előállított része, és amit a csomagolóeszköz előállításához használnak) gyűjtőfogalma – amelynek a legjellemzőbb példája a címke.”

Tehát a nyomdai csomagolóanyagok előző cikkben megfogalmazott meghatározása szerint:

1. Kartoncsomagolás:

- a) kartondoboz
- b) mikrohullámdoboz
- c) papírból készült POS (gyűjtőcsomagolás szerepét is betöltő display) termékek

És maradva az eredeti meghatározásnál, hogy mit tekintünk nyomdai csomagolóanyagoknak:

- ◆ csomagolószer, csomagolóeszköz, csomagolóanyag vagy csomagolási segédanyag legyen,
- ◆ a felülete többszínű nyomtatással legyen el látva,
- ◆ feleljen meg a nyomtatott csomagolóanyaggal (csomagolószerrel) szemben támasztott hármas követelménynek:
 - ◆ áruvédelem és/vagy gyűjtőfunkció,
 - ◆ kommunikációs funkció, azaz információkat adjon a benne lévő termékről,
 - ◆ marketingfunkció:
 - ◆ figyelemfelhívás a termékre,
 - ◆ hirdetés, reklám,
 - ◆ esztétikus megjelenési forma,
 - ◆ vásárlásra ösztönzés a csomagolás járulékos szolgáltatásaival.

Előjáróban mondom, hogy a statisztikai gyűjtésünk most sem lesz teljesen pontos. Itt nem az a probléma, ami a hajlékonyfalú csomagolóanyagok felmérésénél volt, hogy az adatok GDP jellegűek, mert ezek nem azok. Ugyanis nem jellemző, hogy ezek a csomagolóanyagok több gyártónál kerülnek legyártásra. Van ugyan bér munka a feldolgozás során, bár ez sem jelentős, viszont a bér munkát kiszűrtük a gyűjtésből, és ismerve a hazai nagy gyártókat, jellemzően komplett gyártást végeznek, inkább résztechnológiához használnak alvállalkozót. Kiszámú és nagyságrendileg nem meghatározó azon cégek száma – nem úgy, mint Nyugat-Európában –, akiknek csak konverter (kartonfeldolgozó) technológiájuk van, és nyomtatással nem foglalkoznak.

Az egyik probléma a pontosság oldaláról inkább a nyomott/nem nyomott kérdésben van. Ugyanis a kartondobozgyártó cégeknél jellemzően nem gyűjtik külön – miután ennek semmilyen statisztikai vagy adóügyi vonzata nincs – a nyomtatott és nem nyomtatott termékek volumenét. A mi gyűjtéseinkben azok a cégek vannak benne, amelyek kimondottan nyomtatnak.

A másik probléma a jelentős mennyiségben előállított hajtogatás nélküli stancolt kartonok (leginkább bliszterlakkal bevont ún. bliszterkartonok, avagy a mélyhúzó lakkal bevont sajt korongok), amelyekhez lényegében ugyanaz a gyártási technológia kell, és elvileg ezek nem kartondobozok, azonban részben szerepelnek a hazai kartondobozgyártók portfóliójában, és bizonyára sok hazai gyártó a kartondoboz kategóriában jelenti a KSH-nak. Holott ezek a termékek a kartoncímke kategóriába tartoznának, vagy talán a „más áru papírból vagy kartonból” besorolás alá. Ez az eset jellemző példa az ITO kategorizálás hiányosságára, hogy egyes speciális termékeket nem kategorizál be egyértelműen. Kimutatásainkban szerepelnek a sajt korongdobozok, hiszen ezek csomagolóanyagát zömében a hazai kartondoboznyomdák gyártják.

Visszatérve a meghatározásokra:

- ♦ Kartondoboz az a csomagolóeszköz, ami kartonból készül, és összehajthatással nyeri el végső alakját. A német terminológiában ezért is faltkartonnak, az angolban pedig folding carton-nak, azaz hajtogatott kartonnak nevezik.
- ♦ Mikrohullámdoboz a nyomott kartondoboz kategóriában az a termék, amelynek anyaga hullámlemez vagy hullámpapír, és ennek a felületéhez kasírozzák a papírra vagy vékony kartonra előnyomott fedőívet. A hullám típusa leginkább F, de lehet, N, O, sőt B is, és ugyanúgy, mint a kartondoboz, összehajthatással nyeri el végső alakját.
- ♦ Papírból készült display termékek, amelyek a papírcsomagolás kategóriájába tartoznak, gyártási technológiáját tekintve lényegében hasonló a mikrohullám lemezek gyártásához, jellemzően vastagabb hullámra készül, konstrukciójukat tekintve jellemzően sokkal komplikáltabbak. A POS termékek (point of sales) kategóriája nagyon széles. A lényegük, hogy az eladótérben elhelyezett, elsősorban reklámcélú termékek, amelyek vásárlásra ösztönzik a közönséget. A mi kategóriánkban azokat tekintjük csomagolóeszköznek, amelyek megfelelnek a már meghatározott csomagolóanyaggal szembeni követelményeknek. Jellemzően ezek a termékek gyakorlatilag gyűjtő csomagolás jellegűek, hiszen ezekben kerülnek ki a becsomagolt termékek az eladótérbe. Sokszor a POS elnevezés mellett találkozunk a POP (point of purchase) elnevezéssel is.

Gyűjtésünkben nem szerepelnek a jellemzően hullámdobozgyártók által inline nyomott többszínű hullámdobozok. Viszont szerepel a más technológiával előállított rigid box, amelyet nem nagy mennyiségben ugyan, de gyártanak hazánkban.

A kartondobozok jellemző gyártási technológiai lépései:

- ♦ *Prepress* – azaz a nyomóforma és a kivágó, valamint hulladékeltávolító szerszám készítése.
- ♦ *Press* – azaz a nyomtatás, jellemzően beleértve a lakkozást mint felületkezelést, hiszen a gyártók szinte kivétel nélkül inline lakkozást használnak és beleértve a hidegfóliázást, ami még nem nagyon terjedt el, de már hazánkban is jelen van, miután ez a technológiai lépés is a nyomdagépen történik.

- ♦ *Felületkezelés*: fémfóliázás – ami jellemző, valamint a régi nevén acetát fóliázásnak nevezett technológia, ami viszont ennél a termékcsoporthoz nem jellemző hazánkban, de előfordul és jellemzően BOPP fóliát használnak a felületkezeléshez hideg vagy meleg állapotban felhasznált vizes bázisú ragasztóval.
- ♦ *Kasírozás*: mikrohullámdoboz esetében, amikor is vagy a kész mikrohullámlemezhez kasírozzuk a jellemzően papírra előnyomott ívet, illetve ami jellemzőbb, hogy a mikrohullám hullámpapírhoz kasírozzuk a vékony kartonra előnyomott ívet.
- ♦ *Postpress* – azaz a kivágás (stancolás), hulladékeltávolítás és a ragasztás (ha van ragasztás), valamint gyakori az ablakozás még. És természetesen a folyamat végén a csomagolás. Nagyon sok esetben a ragasztás a csomagolással egy menetben, a csomagológépen történik.

Ebben a tanulmányban nem foglalkozunk az italskartonnal, bár ezeket a KSH-adatok a kartondobozok között tartják nyilván, a gyártási folyamatuk is elvileg hasonló a dobozgyártáshoz, azonban teljesen más technológiai rendszerrel.

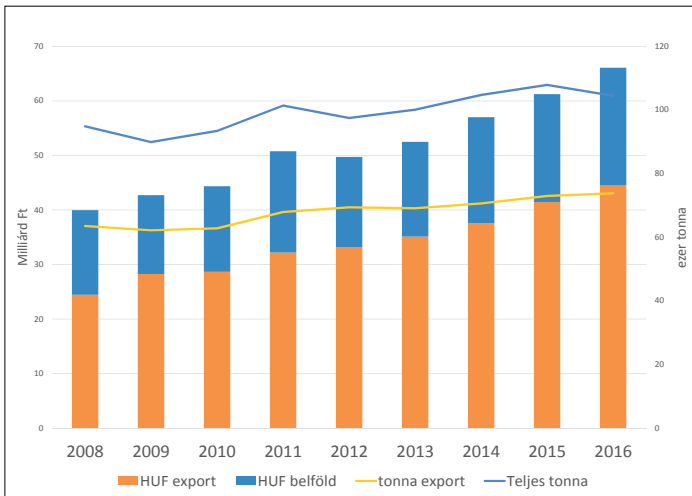
Nézzük először a KSH számokat, amivel ugyan nem sokra megyünk jelen gyűjtésünk szempontjából, de a trend miatt érdekes! Azért is írom, hogy nem sokra megyünk vele, mert a KSH ITO 2015 besorolása szerint:

- ♦ 1721 – Papír csomagolóeszköz gyártása – mint főkategória;
- ♦ 172113 00 0 055 – Doboz, láda és tok hullámpapírból vagy -kartonból,
- ♦ 172114 00 0 055 – Összehajtható doboz, láda és tok, a hullámpapírból és lemezből készületek kivételével.

Az első kategóriához szakmai terminológiai megjegyzésem, hogy hullámpapírból igazán nem lehet dobozt gyártani (bár van rá szűk körben példa), hullámkarton meg nem létezik, csak hullámlemez. A második kategóriában pedig már hullámlemezeztől beszél.

Ezt a besorolást próbálta a KSH 2016-ban egyértelműbbé tenni, de nem mondanám, hogy teljesen helyes lett így is, azonban nem lovagolva a szavakon az első kategóriában a hullámról, a második kategóriában a tömör kartonról beszélünk. Bár tömör kartonból elég nehéz elképzelni ládát.

- ♦ 172113 00 0 055 – Doboz, láda és tok hullámpapírból vagy -kartonból,

1. ábra. Kartondoboz-értékesítés (KSH 172114-es kategóriája)

◆ 172114 00 0 055 – Összehajtható doboz, láda és tok, a hullámpapírból vagy -kartonból készültek kivételével.

Tehát a KSH-kategorizálás túlságosan széles. (1. táblázat)

NÉZZÜK MEG, MIT MUTAT A TREND AZ ELMÚLT KILENC ÉV VONATKOZÁSÁBAN!

Az 1. ábra szerint első látásra a forgalom Ft-ban egy dinamikus növekedést mutat. Azonban, ha a tonnát nézzük, akkor ez a növekedés már nem ilyen szép. Figyelembe kell venni egyrészt az árfolyamváltozást, hiszen a felhasznált anyagok szinte kivétel nélkül importból származnak.

Ha jelen értéken nézzük ugyanezeket az értékeket, akkor már csak évi néhány százalékos növekedés látható (2. ábra). Ezt úgy számoltuk, hogy a tonnát változatlanul hagytuk, és az előző éveket a 2016-os egységáron átszámoltuk.

A közhiteles adatokat, a gyártók nyilvános adatait tanulmányozva, valamint a tapasztalati

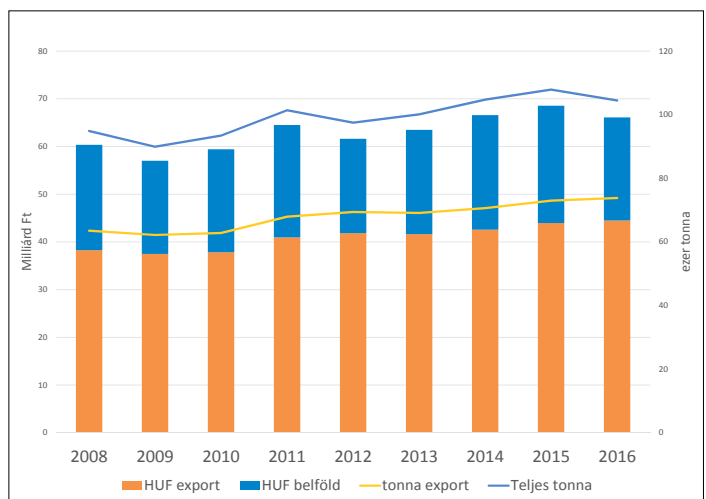
ismereteket felhasználva, összesítve a 2. táblázatban látható értékeket kaptuk 2016-ban.

Első látásra megdöbbentő, hogy a KSH adatbázisa 20 kartondobozgyártóból adódik össze és mi 28-at számoltunk össze. És ebben a 28-ban nincsenek benne azok a kimondottan nyomdák, amelyek bér munka felhasználásával „gyártogatnak” dobozokat is.

Ha a tömör kartonból készült nyomtatottdoboz-termékeket

nézzük, azok értékesítése 41 milliárd, ha ehhez hozzáadom az italskarton 37 milliárd körüli hazai gyártású értékesítését, akkor 78 milliárdot kapok, ami jóval meghaladja a KSH által közölt 66 milliárdot. Ennek okát vizsgálni nem volt lehetőségünk, azonban az általunk gyűjtött adatok, mint említettem, közhiteles legyűjtésekből származnak, és a statisztikai hibahatáron (5%) belül vannak, azaz ezt a mennyiséget a gyártók értékesítették. A többféle terméket gyártók adatainak termékcsoportonkénti megosztása piaci ismeretekből származnak.

A KSH-adatoknál a kimutatott tömör kartonból készült belföldi értékesítés összege is kicsit kevésnek tűnik, de nem túl sokkal magasabb érték jön ki az analitikából sem. Azonban néha a KSH-adatok meglepetést tudnak okozni. Ha pl. az itt nem bemutatott, de részben a nyomtatott mikrohullám, illetve részben a display kategória adatait tartalmazó hullámdoboz számait nézzük, a KSH értékei szerint a termelési ér-

2. ábra. Kartondoboz-értékesítés jelen értéken (KSH 172114-es kategóriája)

1. táblázat

A KSH 2016-os adata a kartondoboz-termelésről		
Az éves ipari termékjegyzék ágazati rendszere ITO'16	172114 00 0 055 – Összehajtható doboz, láda és tok, a hullámpapírból vagy -kartonból készütek kivételével	Egysége
Gyártók száma	20	db
Összes termelés	109 507	tonna
Összes értékesítés	104 500	tonna
Értékesített belföldi mennyiség	30 781	tonna
Értékesített export mennyiség	73 719	tonna
Összes értékesítés nettó árbevétele	66 081	millió Ft
Belföldi értékesítés nettó árbevétele	21 608	millió Ft
Exportértékesítés nettó árbevétele	44 472	millió Ft

ték 2015-ről 2016-ra 13%-kal növekedett értékben és a volumen pedig 14%-kal csökkent. Bizony mindkét érték kívánivalót hagy maga mögött. A KSH-számokban értelemszerűen azok az adatok szerepelnek és abban a kategorizálásban, amit az adatszolgáltatók jeleltenek, ennek viszont nincs visszacsatolása. Az iránt is kuttattam, hogy a gyűjtőcsomagolás szerepét is betöltő hullám displayeket ki hova sorolja, és nem egyértelmű visszajelzés

kaptam. Ezen nem lehet meglepődni, hiszen ezt a terméket lehet csomagolásként is, de reklám- vagy marketingeszközként is tekinteni, nem beszélve, hogy van a besorolásokban egyéb kategória is, ami feloldhatja a bizonytalanságot.

A továbbiakban az e tanulmányban meghatározott nyomtatott doboztermékkört vizsgáljuk számainkban, amelyek a már bemutatott módszerrel készült analitikára épülnek. A teljes forgalom kicsit több mint kétharmadát a nagy-

vállalatok adják, míg a nagyvállalati kategóriába csupán a cégek 13%-a (5 db) tartozik. Külön nem érdemes vizsgálni a kis- és mikro-vállalkozásokat, mert ezek teljesítménye a teljes mennyiség 2%-a körül alakul. A KKV kategóriában a vizsgált 34 KKV közül 20 db milliárd fölötti összárbevételű, amelyek a teljes forgalom kicsit több mint egynegyedét adják. Tehát ezen a területen is a belföldi globalizáció látszik. A nagyvállalatok kivétel nélkül specializálódtak – egyik sem egy termékcsoporthoz tartozik. A vizsgált 34 KKV közül kettő tartozik külföldi szakmai befektetőhöz, akik egyébként specializálódtak is, míg a hazai tulajdonban lévők között még három vállalkozás nevezhető specializálódottnak.

A továbbiakban a számok az elmúlt hat év pénzügyi adatait fogják tartalmazni nagyvállalati és KKV megbontásban.

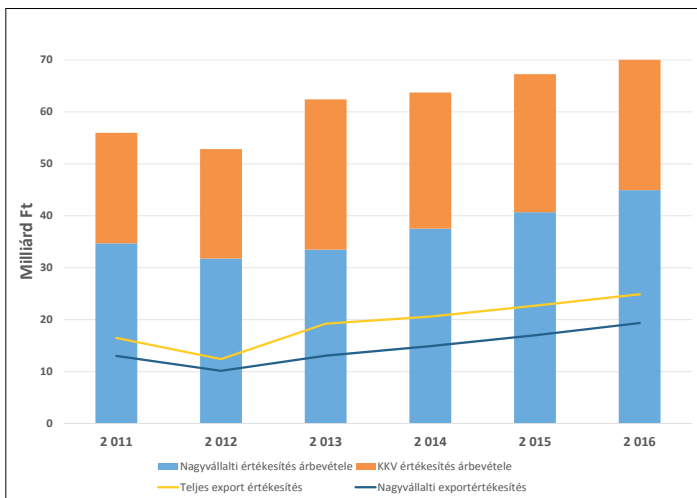
Először nézzük meg a vizsgált vállalatok árbevételének alakulását! A diagramm annyi magyarázatra szorul, hogy a termékösszetételt jelenkori állapotban néztük, azonban tudjuk, hogy a vizsgált időszakban elsősorban a KKV-k területén termékszerkezet-változás történt a csomagolóanyag-gyártás irányába. (3. ábra)

AZ EGYIK LEGFONTOSABB MUTATÓ AZ EREDMÉNY

Ahogy a 3. táblázatban is láthatjuk, az ágazat eredménye a 2012-es gyengélkedés után az elmúlt négy évben szépen alakult, de a 2016-os év is gyengébb. A 2012-es évben a vizsgált vállalkozások között mindkét

2. táblázat

	Karton-doboz	Mikro-hullám	Display	Teljes
Gyártók száma (db)	28	5	14	39
Összes értékesítés (milliárd Ft)	41	16	12	69
Belföldi értékesítés (milliárd Ft)	22	13	10	45
Exportértékesítés (milliárd Ft)	19	3	2	24
Összes értékesítés (ezer tonna)	74	26	9	109
Belföldi értékesítés (ezer tonna)	40	21	7	68
Exportértékesítés (ezer tonna)	34	5	1	40

3. ábra. A hazai kartondobozgyártók árbevétele milliárd Ft-ban

kategóriában elég nagy a szórás. Az eredményt a vizsgált vállalkozások közül néhány rontotta le. Ha a KKV kategóriából kivesszük a két szélsőséges értéket a teljes sorból (legeredményesebb és legveszteségesebb), akkor a 4. táblázat szerinti képet kapjuk.

Így már többet mutat, de egyértelmű, hogy 2016 nem sikeréve az ágazatnak. Érdeklődéssel várjuk a 2017-es számokat, hogy megtudjuk a 2016 egye-

di érték vagy tendencia kezdte. Érdekessége a kimutatásnak, hogy a nagyvállalati kategóriában az utóbbi években az eszközárányos eredmény rendre jelentősen magasabb, mint a KKV-knál. Tehát a KKV-nál a magasabb árbevétel-arányos eredmény ellenére alacsonyabb az eszközárányos eredmény. Ez az eszközkihasználtsági mutató hatékonyságára utal, azaz a nagyvállalatok jobban kihasználják az eszközeiket.

3. táblázat

Eszközárányos eredmény	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nagyvállalat	3,9%	-2,7%	13,0%	11,0%	11,6%	5,2%
KKV	3,5%	-1,6%	9,5%	9,0%	7,9%	9,3%
Teljes	3,7%	-2,1%	11,0%	10,0%	10,0%	7,1%
Árbevétel-arányos eredmény						
Nagyvállalat	1,2%	-0,8%	4,0%	3,1%	4,1%	1,7%
KKV	2,7%	-1,2%	5,7%	5,9%	4,9%	6,4%
Teljes	1,6%	-0,9%	4,6%	4,0%	4,3%	3,0%

4. táblázat

KKV	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Eszközárányos eredmény	0,5%	4,6%	11,7%	6,7%	10,3%	7,0%
Árbevétel-arányos eredmény	0,3%	3,3%	6,3%	4,0%	5,8%	4,8%

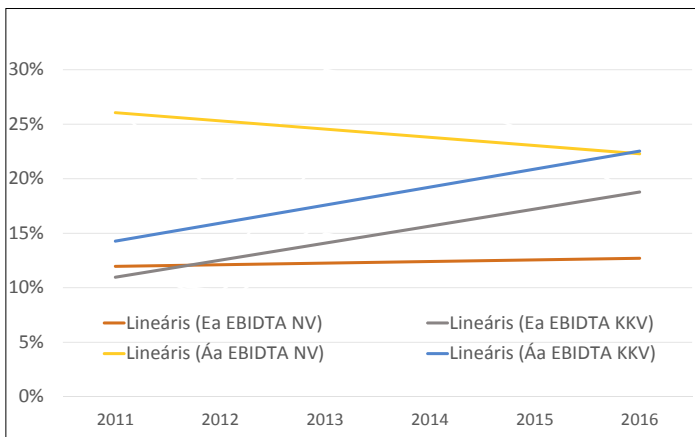
Ezt a tényt megerősíti az eszközárányos árbevétel értéke is, ami bizony több mint kétszerese a nagyvállalati kategóriában. (5. táblázat)

Az eredményesség vonatkozásában többet mutat az EBIDTA (kamatok, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredmény) értéke; azaz a készpénztermelő képesség. Mint az előző tanulmányban is írtuk, a magyar eredménykimutatásokban ez az értékcsökkenéssel növelt üzemi eredmény. Azaz, nem tartalmazza a pénzügyi tevékenységek eredményét, a nyereségadót, valamint az amortizációt. Tulajdonképpen a tevékenység pénztermelő képessége, ahol az árbevételből csak a termékgyártás céljait szolgáló költségek kerülnek levonásra. A magyar eredménykimutatásból számolt EBIDTA-érték csak akkor lehet pontos, ha a készárúkészletekre és a befejezetlen termelésre fordított költségek is helyén vannak (azaz az eredménykimutatásban a saját termelésű készletek állományváltozása pontos). Ez sokszor csak a magas szintű kontrollring rendszernek működő vállalkozásokról mondható. (6. táblázat)

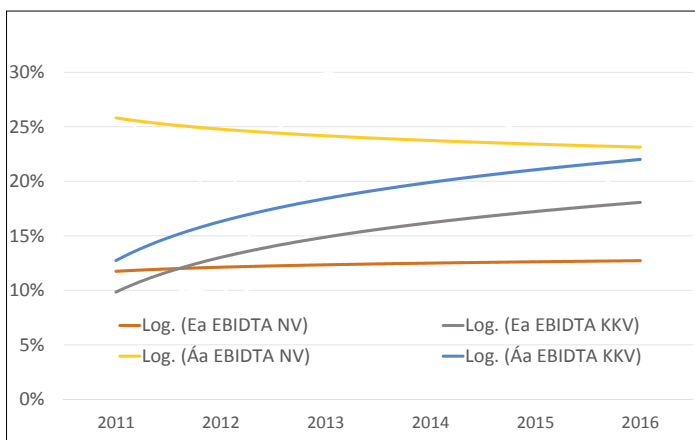
Ha a trendeket nézzük, az látható, hogy a KKV-k EBIDTA-értéke növekszik, míg a nagyvállalati érték csökkenő tendenciájú. (4. ábra)

Ez vélhetően a vevőösszetételnek köszönhető, hiszen a nagyvállalatok jobban jelen vannak az erős árnyomás álló globális piacon, míg a KKV-k inkább a helyi piacokon vannak jelen, ahol a költségérvényesítés jobban elfogadott.

Azonban ezek lineáris trendek. Miután látható, hogy a közelmúltú időszak eredményes-

4. ábra. Lineáris EBITDA-trendek

5. ábra. EBITDA logaritmus trendek

sége nem olyan jó, ezért inkább érdekesebb a logaritmus trendet nézni, ami azt mutatja, hogy a nagyvállalatok és a KKV-k árbevétel-arányos eredményessége hosszú távon közeledik egymáshoz, ami nem is meglepő. (5. ábra)

A BERUHÁZÁSOK AZ ELMÚLT ÖT ÉVBEN A 7. TÁBLÁZAT ADATAI SZERINT ALAKULTAK

A nagyvállalati kategóriában a szakmai sajtóból is tudjuk, hogy 2015-ben két nagyvállalatnál is volt nagyberuházás, az

egyiknél zöldmezős, míg a másiknál jelentős kapacitásbővítő beruházás. Egyéb vonatkozásban a nagyvállalati beruházás egyenletes és folyamatos. A KKV-k vonatkozásában a beruházási kedv 2013-tól leginkább erősödött, elsősorban a támogatási lehetőségeket kihasználva. A beruházási adat is a köz-

5. táblázat

Eszközarányos árbevétel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nagyvállalat	333,4%	323,1%	328,4%	359,5%	283,0%	306,6%
KKV	132,2%	136,6%	167,1%	153,1%	163,1%	145,5%
Teljes	227,5%	226,4%	238,2%	251,6%	232,1%	232,7%

hiteles pénzügyi adatokból származik. A nagyvállalatoknál tudjuk, hogy a beruházások elsősorban a kartondobozgyártás erősítésére történtek. A KKV-k vonatkozásában az érték arányosított, azaz mint már korábban is írtuk, a termék szerkezet arányában van megbontva. Ez azt jelenti, az adat nem biztos, hogy visszatükrözi azt, hogy a beruházás milyen termék előállítására irányul. Piaci ismereteinkből tudjuk, hogy a vizsgált KKV-k a csomagolóanyag-gyártásra fejlesztenek jobban, így ez azt jelenti, hogy a beruházási érték vélhetően ennél magasabb nominális értékben. A százalékos érték is a csomagolóanyag-gyártás részarányára van vetítve. Ezen számok pontosítása további kutatást igényel, de sajnos no vonatkozó adatokat nem szívesen adják ki a szereplők. Azt tudjuk ugyan, hogy kik fejlesztenek a kartondobozgyártás területén, de a pontos beruházási részösszegek nem állnak rendelkezésre.

Összességében az látszik, hogy ez a terület szépen fejlődik, az ipari szereplők igyekeznek technikai oldalról is lépést tartani a piaci elvárásokkal.

Ezen a területen már majd egy évtizede az látszik, hogy sok nyomda a hagyományos termékek gyártását igyekszik csomagolóanyag-gyártással felváltani, mert azt gondolják, hogy a hagyományos nyomdaipar teljesítménye hosszú távon visszaesik. Majd a hagyományos

nyomdaipari termékek elemzésénél fogjuk látni, hogy ez egyáltalán nem így van, hanem az összetétel változik mind termékoldalról, mind gyártói oldalról. De ne szaladjunk ennyire előre.

NÉZZÜK AZ ELADÓSODOTTSÁGOT!

A mérőszámok szakmai tartalmát itt már nem ismertetem, azok szerepeltek az előző számban a flexós tanulmányban. (8. táblázat)

Az eladósodottság fokának nem szabad 50% felett lennie, míg az eladósodottság mértékének pedig nem szabad 100% fölött lennie. A KKV-kategóriában a számok nagyon a helyén vannak, a KKV eladósodottsága egészséges. Talán a hosszú távú kötelezettségek 25%-os aránya kicsit magas, de kezelhető. A nagyvállalati kategóriában az eladósodottság első látásra ijesztőnek tűnik, de ha

6. táblázat

Árbevétel-arányos EBIDTA	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Átlag
Nagyvállalat	13%	8%	15%	13%	15%	10%	12%
KKV	14%	7%	18%	19%	21%	20%	17%
KKV a két szélsőérték nélkül	11%	10%	16%	17%	19%	16%	15%
Befektetett eszközök arányos EBIDTA							
Nagyvállalat	26%	18%	30%	28%	24%	18%	24%
KKV	14%	9%	21%	20%	23%	20%	18%
KKV a két szélsőérték nélkül	13%	12%	22%	20%	24%	18%	19%

7. táblázat

	2012	2013	2014	2015	2016	5 év
Nagyvállalati beruházások [md Ft]	1,08	1,85	1,80	5,38	1,44	11,54
KKV beruházások [mdFt]	0,44	1,13	2,39	1,13	2,70	7,79
Árbevétel-arányos beruházás NV	3,1%	5,3%	4,6%	12,6%	3,2%	4,9%
Árbevétel-arányos beruházás KKV	2,9%	5,1%	13,8%	6,0%	13,7%	7,2%
Eszközarányos beruházás NV	11,0%	18,1%	17,3%	37,4%	9,8%	16,5%
Eszközarányos beruházás KKV	4,1%	8,7%	20,9%	10,6%	21,8%	11,2%

8. táblázat

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hosszú lejáratú kötelezettségek a saját tőke arányában						
Nagyvállalat	19%	6%	6%	5%	14%	19%
KKV	29%	28%	16%	30%	25%	25%
Eladósodottság foka						
Nagyvállalat	57%	51%	54%	58%	57%	63%
KKV	31%	31%	23%	45%	34%	38%
Eladósodottság mértéke						
Nagyvállalat	156%	119%	128%	146%	144%	187%
KKV	45%	51%	50%	33%	26%	34%

9. táblázat

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Likviditási ráta						
Nagyvállalat	120%	123%	120%	118%	107%	105%
KKV	126%	202%	269%	248%	214%	166%
Likviditási gyorsráta						
Nagyvállalat	84%	91%	93%	90%	80%	76%
KKV	94%	154%	206%	197%	164%	131%

belemegyünk a még részletesebb értékekbe, azt találjuk, hogy a nagyvállalatok kötelezettsége átlagában fele mértékben rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, azaz jellemzően az anyavállalattal szemben.

Így ezek az eladósodottsági mértékek sem veszélyesek, hiszen belső elszámolásban kreált számok, nem az adott cég vagyoni helyzetének a meghatározója.

Ha nézzük a *hosszú lejáratú kötelezettségeket*, akkor láthatjuk, hogy %-os átlagban a nagyvállalati átlag körülbelül fele a KKV-átlagnak. Ha ezt összekapcsoljuk a kapcsolt vállalkozással szemben fennálló kötelezettségekkel, akkor azt látjuk, hogy egyes vállalkozások beruházását nem a ban-

10. táblázat

Költségszerkezet	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Átlag
Nagyvállalat							
Anyag jellegű ráfordítás	68%	70%	67%	70%	70%	70%	69%
Személyi jellegű ráfordítás	22%	24%	22%	21%	20%	22%	22%
Értécsökkenés	5%	6%	5%	5%	5%	5%	5%
Üzemi eredmény	5%	1%	6%	5%	6%	3%	4%
KKV							
Anyag jellegű ráfordítás	61%	65%	57%	56%	53%	53%	57%
Személyi jellegű ráfordítás	24%	27%	26%	27%	28%	29%	27%
Értécsökkenés	10%	11%	11%	9%	10%	9%	10%
Üzemi eredmény	5%	-2%	7%	8%	8%	9%	6%

kok, hanem az anyavállalat finanszírozza. Így ezek a számok csak egyes cégenkénti összefüggésben értelmezhetők. Mi az elemzéseinknél meg is tettük a nagyvállalati kategóriában, és az állapítható meg, hogy valamennyi nagyvállalat a kartondobozgyártás területén pénzügyileg stabil lábakon áll.

Ezt nagyon jól mutatják a *likviditási ráta mutatók*, ahol a likviditási rátának 100% fölött kell lennie, míg a gyorsrátának 50% fölött. (9. táblázat)

És végül nézzük a terület *költségösszetételének* alakulását kommentek nélkül! (10. táblázat)

CyClean™ non-kontakt ívtisztító rendszer

...papírhoz, műanyaghoz, fóliához és filmhez

- CyClean kis méretű, nagy hatékonyságú, non-kontakt ívpálya tisztító rendszer
- Turbulens levegő és vákuum elszívás ötvözésével kiváló szennyeződés eltávolítása
- Ívpályákon használt anyagok széles skálájához alkalmazható
- AC típusú ionizátor rendszerének köszönhetően a szennyeződés távol marad
- 1 micron mérőszám alá szorítja a szennyeződést

sales@meech.com

+44(0)1993 706 700

www.meech.com